

ÓZDI HIRLAP.

VEGYESTARTALMÚ TÁRSADALMI HETILAP

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár:
egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona
Egyes szám ára 20 fillér.
Nyílttér petit soronként 50 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadó-laptulajdonos
HERRMAN ISTVÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
HERRMAN ISTVÁN KÖNYVNYOMDÁJA ÓZD.
hová a kéziratok, hirdetési- és előfizetési-díjak küldendők
Kéziratok nem adatnak vissza

Felolvasási délutánok.

(T.) Beköszöntött az ős, mindinkább rövidülnek a nappalok. A munkás ember, a hivatal viselő egyén azonban éppen úgy végzi megszokott munkáját, mintha a leghosszabb napok volnának; de a szünnapok, a vasárnap délutánok már nem telnek oly változatosan, mint a hosszú, a kellemes idejű nyári napokon. A családok kénytelenek meghúzódni a szoba falai között s ilyenkor kevésbé jut ki a szórakozásból, értjük az olyan szórakozást, amelyik nem válik testi és lelki életünk ártalmára (mint pl. a korcsmázás, kártyán való hazardirozás stb.), hanem igenis, amelyik amellet, hogy szórakoztat, még emberi mivoltunk tudatának emelését és testi vagy lelki fejlettségünk gyarapodását is a tökéletesedés felé irányítja.

A gyári olvasó egyesület, ez a mindnyájunk által jól ismert hatalmas testület, állandóan oda törekszik, hogy tagjai a fent jelzett úton haladva a kijelölt irány felé, a társadalomban az őket megillető polcra helyezkedhessenek. Ezen törekvés-

nek következménye az is, hogy az őszi és téli idény alatt vasárnaponként felolvasási délutánokat rendez. A helyi rok-kant egyesület, az oly jól bevált vetítő gépjével, nagyban hozzá fog járulni az érdekltség felkeltéséhez és a mulattatás mellett a hasznos ismeretek terjesztése és nyújtása által társadalmunk fejlődését nagy mértékben elősegíti.

Hogy ezen felolvasások kellő környezettel legyenek feltalálva, arról is gondoskodott az egyesület vezetősége, mert nem fog onnan hiányozni jeles énekkara, amelyik ma már a fejlődés azon fokára emelkedett, hogy távolabb vidékeken, idegenben is elismerést, dicséretet aratott s tette ismerté az olv. egyesületet. Ott lesz a gyári zenekar is, amelynek előadásában még a legszigorúbb bíráló is igazi műélvezetet talál. Úgy halljuk, hogy magán számok, mint pl. szavalat, magánjelenet, szóló ének, duett stb. sem fognak hiányozni.

Az egyesület terméit s így a felolvasás és előadások céljaira szolgáló színháztermét is a nyár folyamán modern fűtőfelszereléssel, szabályozható gőzfűtéssel

látták el, így még a körülmények is össze játszanak arra, hogy e délutánok minél kellemesebbek legyenek.

Láthatjuk tehát, hogy az Egyesület a hét-köznapiságból ki tud emelkedni s célja igazi kultúr törekvés, mert a mellett, hogy jól felszerelt s a vidéki nagyobb városok kaszinóival vetélkedő helyiségei s berendezése tagjainak a legnagyobb kényelmet nyújtják, a szellemi élet fellendítésére is gondot fordít.

Hogy jól fognak sikerülni ezen felolvasási délutánok, azt előre is tudjuk, mert társadalmunk, mely törekszik haladni a korrallal, nem maradhat el azokról. A rendezőség pedig szintén csak úgy fog lelkesülhetni, ha az érdeklődést látni fogja.

Védekezzünk!

Irta: Gerlóczy Zsigmond Dr. egyetemi tanár.

II. Közlemény.

A kolera jelei meglehetősen gyorsan fejlődnek ki, sőt igen gyakran minden előzetesebb rosszullet nélkül gyors egymásutánban következő hányással veszi kezdetét. Máskor egy-két napi bányadság,

TÁRCA.

Gyötrelmek.

Irta: Cholnoky László.

— Az Ózdi Hirlap eredeti tárcája. —

Reggel a két Tata leány elinult hazúrlól, a suszter műhelyből. Gizi, az idősebbik, csinos leány, de csak este, mert napfénynél lekiabál az arcáról a koplalás, meg a rossz szobalevegő. Bágyadt szemek körül nagy kék karikák vannak és voltaképpen a leánynak ez az egész szépsége. Ha este jár az utcán, sokan megfordulnak utána és a ruháján is csak a nők érzik meg a pamutszövet szagát. Már sokszor volt menyasszony, ő legalább sokszor mesélt már róla a szomszédóknak, most azonban végérvényesen szerelmes Léner Nándorba, a vilamos kalaúzba. A leány azok közül való, akiknek egyetlen helyen a pa-

rancsolás, mindenütt másutt az alázatos összezugorodás jutott osztályrészül. Otthon az apja meg az anyja a szentírast sem vehetné komolyabban, mint az övét, amikor a kis hűgára rápirít. Amit elég gyakran megtesz, mert a szíve ugyan csupa szeretet, de parancsolni is okvetlenül kell valakinek.

A legkisebb leány a tizenkétéves Vilma, már sokkal modernebb hölgy. Már teljesen megérti a nénje otthoni ártatlan erőlködéseit és nem rontja el a kedvét az elenszegüléssel, pedig valójában már igen sok okos dolgot adott be Gizinek, de mindig úgy, mintha valami gyerekes ostobaságot mondana. Egyébként cudarül kokett és józan; mindig tudja, melyik férfi nézte meg jobban. A kifivel meg hidpénzzel ambiciózusan csal...

Indulás előtt az öreg Tata, komoly és tárgyilagos megvitatás és némi gazdasági tanácsok után odaad Gizinek huszonkét krajczárt, hogy ha már

mindenáron meniakarnak, menjenek szíveskedjegygyel a nagybátyukhoz, viszájvet pedig vegyenek két szafaladét ebédre.

Bár Gizi sajnálatosan jó leány, lehetetlen elhallgatnunk, hogy az egész nagybácsi história koholmány. Nincs nála semmi keresnivalójuk, csak a leány okvetlenül fel akar szálni a 314-es villamosra amelyiken Léner Nándor a kalaúz. Azért, amikor végre ki tudna szabadulni az apja műhelyéből a kis hűgával együtt odaál a Kerepesi ut sarkára a megállóhoz és vár. Várja a 314-es kocsit. Amikor egy-egy alkalmas, de más számú kocsit elereszt mindég valami szánalmasan, ostoba hazugságot hebeg a hűgának, aki engedelmes arcot vág, pedig nagyon jól tudja, meny nyiben áll a dolog.

Gizi tehát vár.

Aközben a Károly kaszárnyánál feltűnik a 314-es kocsi.

Léner Nándor az elegáns Léner Nándor, a

Sirolin

Emeli és étvágyát és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izmódást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenkort „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc)

„Roche”

Kapható minden rendeltetűre a gyógyszerárakban. Ára üvegenként 4.— korona.

szédülés, étvágytalanság. Általános rosszullét jelzi a kolerát. A fertőzés pillanatától a betegség legelső tüneteinek megjelenéséig terjedő lappangási időszak nagyon rövid, rendszeren 2-3 nap.

A megbetegedés súlyossága tekintetében különböző fokozatokat lehet megkülönböztetni. Némelykor erősebb görcsön, émelygésen kívül komolyabb tünete nincs s a beteg pár nap alatt meggyógyul. Súlyos esetekben a beteg teljesen kimerül, szemei beesnek, bőre ráncos lesz, tagjai hidegek és megkékülnek. Irtozatos kinokat szenved egész testében, de főképen lábikráiban fájdalmas görcsei vannak; majd melle iselszorul és küzködve kapkod levegő után; elhaló, csengés nélküli hangon jajgat és nyögi el rettenetes szenvedéseit.

A kolera kétségtelenül egyike a legveszedelmesebb fertőző betegségeknek, Általában a kolerásoknak több mint a fele meghal. A legutolsó 1902-93-iki budapesti kolerajárvány alkalmával a betegek 50-0/0-a halt meg. Érthető tehát, hogy a kolera ellen fokozottabb ovóintézkedések szükségesek.

Az ovóintézkedések elseje mindenestre a kolerás betegnek legszigorúbb elkülönítése.

Tekintettel a betegség borzalmisságára és arra, hogy lakásokban a beteg szennyvesztésének ruhaneműinek dezinficiálása nem lehet oly megbízható, mint arra berendezett kórházakban, legjobb, ha a kolerás beteget kórházba szállítják, még abban az esetben is, ha egyébként lakásában el lehetne különíteni is. Hát még akkor, amikor a lakásban többen vannak. A legnagyobb veszedelem a szegényeket fenyegeti akik, ha közülük valamelyik megbetegszik, rendszerint nem hívják azonnal orvost.

Egy-két óra lefolyása alatt pedig a kolerás beteg folytonos hányásával széteszéjjel szórja a bacillusok tömördek millióit, melyek aztán sokféle úton-módon beléjutnak a környezetében levők szervezetébe. illetőleg azok beszenyezett ke-

ze, cipője, ruhája és minden egyéb a lakásban levő holmija közvetítésével a lakáson kívül másokba is.

Növeli a veszedelmet még az, hogy az ilyen lakásból kihordott szemét, vagy kiöntött szennyviz a talaj felszínére jutva, nagy kiterjedésben szennyezhet a talajt, amelyen a kolera-bacillusok hihetetlen gyorsasággal és menyiségben elszaporodván, egész városrészek lakosságát megfertőzhetik.

Ilyenkor aztán már nem csupán a beteg közvetlenül terjeszti a bajt, hanem terjeszti minden, amit az ő hányadéka a legparányibb mértékben is beszenyezett, belekerül a kolerabacillus az utca porába, az ivóvízbe, az élelmiszerekbe és minden tárgyra, amivel érintkezésbe jöhetünk.

Különösen nagy a veszedelem akkor, amikor a kolerabacillus olyan időben kerül a talajba, amely idő az ő tovább- szaporodására kedvező, amikor még az időjárás eléggé meleg. Ősz elején, de sőt ősz utoljában a nap sugarai még eléggé képesek átmelegíteni a talaj felső rétegeit, amelyek, ha eléggé nyirkosak és szennyezettek, egészen kedvező feltételekkel rendelkeznek arra, hogy a kolerabacillusok bennünk ne csak megmaradjanak, de sőt el is szaporodjanak. Érthető tehát, hogy melegebb időjárás alkalmával jelentékenyen nagyobb a veszedelem, mert nagy kiterjedésben szennyeződik a talaj, míg a téli hideg a talaj szennyvesztésének anyagának rothadására és nevezetesen a kolera bacillusok szaporodására nem kedvező.

A védekezésnek a beteg szigorú elkülönítése után kétségen kívül leghatásosabb módját abban fogjuk megtalálni, hogy magát a betegség okozóját, a kolerabacillust pusztítsuk el. Az az eljárás, amely ehhez vezet, a fertőtlenítés, a dezinficiálás.

A hatóságok ilyenkor már jó előre figyelmeztetnek arra, hogy a tisztaságra nagy gondot fordítsunk. Tiszta legyen lakásunk, ruházatunk, testünk. Gondosan

fertőtleníteni kell a kolerás beteg lakását. Ezt a munkát nálunk a központi fertőtlenítő intézetnek begyakorlott embe- reivel szakszerűen végzi. De fertőtleníteni kell fehérneműit, ágyneműit ruháit bútorait és mindent, amivel érintkezésbe jött. Egyébként a lakás alapos szellőzése, a bőséges levegő, valamint a napsugár mint minden fertőző betegség ellen, úgy a kolera ellen is a legbiztosabb segítője az embernek.

Amíg a kolerás beleg szigorú elkülönítése, valamint lakásának, bútorainak, ruhaneműinek fertőtlenítése a hatósági, hogy úgy mondjam hivatalos védekezésnek leginkább kiemelkedő része, amelylyel a beteg környezetének csak annyiban van gondja, hogy azokat szorgalmazza és a hatóságot ebbeli munkájában támogassa, adig minden egyes ember magamagát külön is kell, hogy védelmezze. Ha valami ellen úgy különösen kolera ellen igen hatásos ez az egyéni védekezés.

Amikor kolera veszedelme fenyeget, a hatóságok nyilvános intő fölhívása jóformán csupa olyan tanácsokkal van tele ami az egyes ember magatartására vonatkozik. Vörösfonálként húzódik végig ezekben a tanácsokban a tisztaság nagy jelentősége.

A tisztaság mindenkori és minden körülmények között a legbiztosabb védelmet nyújt mindenféle fertőzés ellen, de talán egyik fertőző betegség ellen sem védelmez annyira, mint éppen a kolera ellen.

H I R E K.

Borsodvármegye törvényhatósági bizottsága folyó évi október hó 22-én d. e. 11 órakor a vármegyei székház nagy tanácstermében rendkívüli közgyűlést tart. Alább közöljük a vármegyei rendkívüli közgyűlésének főbb pontjait: A m. kir. belügyminister leirata szervezési szabályrendeletünknek a törvényhatósági bizottságról szóló második fejezetének jóváhagyásáról. A vármegye alispánjának jelentése

kalauz hanyagul, felsőbbbbségesen rángatja a csengettyű szíját és amig fanyarul mondogatja:

Kérem ahol jegy nincs.

A kunkori bajusza alatt egyre jobban mosolyog. Mert tudja már, hogy Gizi okvetlenül ott vár. Ő egyébként már megszokta az ilyesmit, amint a végállomásokon el is szokta mondani.

A kocsi végre odaér a megállóhoz.

Gizi a felszállásnál tanulságos dolgokat mond a hűgának, sőt a peronon halkan még hozzájuk is tesz, ujjabbakat, hogy ne keljen az elegáns Léner Nándor szemébe néznie. Végül belöködi hűgát a kocsiába és maga is leül lehetőleg simán.

Léner Nándor pedig mindezek alatt a peronon sodorgatja veszedelmes bajuszát és mosolyog a keze alatt. Végül bemegy a kocsiába, megáll a rákvörös leány előtt, utólérhetetlen hanyagsággal szalutál és halkan, lágyan azt mondja:

Hová tetszik?

Gizi kapkodni kezd. Vilma pedig, aki nagyon jól tudja, hogyan kellene megvadítani a pökendi fickót, de nem akarja látni a kínos jelenetet, mivel sajnálja a nővérét, kinéz az ablakon! Gizi így teljesen egyedül marad a bámulatos Léner Nándorral és még jobban

kapkod. Végül előcibálja a táskáját, amiben két hatos és két krajcár unatkozik, azután meg egy zsebkendő és néhány kulcs. És amialatt a bámulatos Léner Nándor egy szakavatott pillantással áttekinti a pénzügyi helyzetet, a leány kirántja a zsebkendőt és azzal együtt az egyik hatost, ami leesik és a leesett hatosok ősi szokása szerint bebúvik a padló farácsa alá. Gizi úgy tesz, mintha észre sem vette volna a dolgot, megváltja a két szakaszjegyet és amikor Léner Nándor úr bágyadt mosolygással azt mondja:

Leesett valami! és lehajól csak úgy a forma kedvéért, elegánsan int keztyűs kezével és azt rebegi:

Nem baj, Léner úr, nem érdemes!

Közben azonban ellepi a hideg verejték és egy pillanatra egészen tisztán érzi a suszterműhely szegénységét. A kis Vilma bizonyosan tudja, hogy gyötrelmet okozna Gizinek, ha keresne a hatost, azért nyugton marad, de a szemét majdnem beleejti a rács közé.

A bámulatos Léner Nándor nagyon jól látja a hatost a kocsi fenekén és úgy áll oda a Gizi elé, hogy a lába eltakarja a pénzdarabot. És ott áll makacsul. És társalog enyhén, felelősségmentesen és szellemesen. Így:

Hová, meddig, Gizike kisasszony ebben a cudar időben? A vámházig? Miért nem jött el a multkor a kádarsegédék szakegyletének vigalmára? Már készen is volt a ruhája? Ejnye, ejnye! Pedig dalloztuk a kedves dalát, az „Arra kérem . . . -et is! A Fluidl is várta a kisasszonyt, mivel eligérkezett neki. Játszottunk találoskát is és a Hungler azt adta fel, hogy hány lába van ennihány birkának és volt zálog, de menyit! mert senki sem tudta. Magácska tudja-e Gizike? Nem? Bizony csak kettő! Mert annak, aki enni hány a birkának, csak két lába van!

Gizi sápadozik és egyre jobban kapkod, szeretné beszívni a pompás Léner Nándor minden szavát, de a leesett utolsó hatos ránehezedik a lelkére és nyomja azt kegyetlenül. Az elmaradt ebéd elrontotta a gyomrát. A kis Vilma szeretné meggyilkolni a szép fiút, hogy zavartalanul kereshesse a hatost. A legközelebbi megállónál gonosz impertinenciával odaszól Léner Nándornak:

Nézze, felszáltak! Menjen jegyet adni!

Léner Nándor odakapja a fejét, ostobán vigyorog és marad, mert különben le kellene lépnie a hatosról.

a törvényhatósági bizottság választás alá eső tagjainak megválasztása tárgyában. Ugyanannak jelentése az általános tisztújítás határnapjának kitűzése iránt. A m. kir. honvédelmi miniszter leirata a törvényhatósági szolgálatba átlépő igazolványos altisztek katonai szolgálati idejének nyugdíjukba leendő beszámítása tárgyában. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter leirata a közutak kezeléséről alkotott szabályrendeletünk jóváhagyásának megtagadásáról. Az 1909. 1910. évi útfenntartási költségvetés megállapítása. Dr. Samassa József bibornok érsek köszönő irata a törvényhatóság nevében 80-ik születésnapja alkalmából hozzá intézett üdvözlőre. Zemplén-vármegye átirata az alispánok részére adandó vasúti bérletjegyek tárgyában. Nagyváradi sz. kir. város közönségének átirata a városok részére kölcsönkötvények kibocsátási jogának engedélyezése iránt. Alispáni jelentés a községek bábaügyi szabályrendeletének revideálása iránt. Ugyanannak jelentése a vármegye nyomdai szükségletének beszerzésére fennálló szerződések meghosszabbítása iránt. Miskolc város határozata a Kun József utcai elemi iskola vízvezeték- és csatornázási munkálatainak Bogdán és Társa budapesti lakosok részére történt kiadása tárgyában és az ellen Papp Lajos által beadott felelősségi elbírálása. Ugyanannak határozata a Sándor Gyula részéről eladott ingatlan tárgyában. Az arlóki körjegyzőválasztás ellen beadott felelősségi elbírálása.

Diósgyőr község határozata állami elemi iskolák létesítéséhez való hozzájárulás iránt. Uppony község határozata a jegyzői javadalmaszhoz tartozó földek medertisztogatási költségeinek a jegyzőre és a földbélőre történt hátrításáról és az ellen Héthy Dezső és Gecse József által beadott felelősségi elbírálása. Mezőcsát község szabályrendelete a huszvizsgálatról. Borsodszemere község határozata az 1908. évi anyakönyvi díjaknak a jegyző részére leendő átengedés tárgyában. Sály község határozata a törvénybírói fizetésének megállapításáról. Az előkészítés igénylő ügyek tárgyalására az állandó választmány ugyancsak 1908. évi október hó 22-én délelőtt 9 órakor, a pénzügyi szakosztály pedig 1908. évi október hó 21-én d. u. 3 órakor, a vármegyei székház nagy tanács-termében tartja meg ülését.

Csak egy virágszálat! Hogy csak egy virágszálat adjunk a halottak koszorújából a halál jegyesének élete visszaváltására, ezzel a jelszóval nagyszabású akció indul vármegyénkben és városunkban. Vármegyénk alispánja nemcsak szívétől indítatva maga vette kezébe a bellügyminiszter által engedélyezett könyöradománygyűjtést. A vármegye összes főszolgabíróit felhívta közreműködésre. És ennek a buzgó-

A villamos e titkos gyötrődések közepette a vámházhoz ért.

Gizi, bár úgy érzi hogy a lelkét is ott hagyta, feláll és kifelé indul. Megfogja Vilma kezét egy pillanatra gyámoltalanul belenéz a gyönyörű szemébe, aztán kászolódk kifelé. Halkan azt rebegi.

Isten Önnel, Léner úr!

Amire a csábalak észbontóan szalutál, de a helyéről el nem mozdul.

Gizi már lent áll Vilmával együtt a Vámház tér titkos körén és homályos szemével körülnéz de csak valami szürke forgatagot lát. Vilma halkan azt mondja:

Az ördög vitte volna el ezt a majmot! azáltal aztán megindulnak a rakodópart felé, de maguk sem tudják hová?

A bámulatos Léner Nándor pedig a bicskájával kiturkálja a hatost, zsebrevágja, aztán mosolyogva kiáll a perronra és amíg a kocsia a hidon dőcög keresztül, azon a mondaton töri a fejét, amit majd a végálmáson lead.

Ebben a formában állapodik meg:

Az angyalát! Már megintennég megveszejtettem egyet!

Aztán tovább mosolyog és izzadt kezével szorongatja a hatost.

ságnak köszönhető, hogy még a legkisebb falucskában is megindul az egyesület gyűjtőtársolyába a gyűjtés. A tarsolyok izléses kivitelűek: oldalukon ezzel a fölirattal: „Adakozzunk a tüdőbetegeknek!” Van egy nyílásuk az adomány befogadására. E hó 24-én indul meg a gyűjtés s célja mintegy száz szegénysorsú folyamódó tüdőbeteget azonnal szanatóriumba helyezni, ezenfelül új intézményeket, főleg diámpansereket létesíteni a tüdőbetegeknek. Minden egyes ridiküben megszámlált összeget az egyesület hivatalos lapja külön nyugtáz.

Pályázat segédjegyzői állásra. Az újonnan rendszeresített sáti körsegédjegyzői állásra az ózdi főszolgabírói hivatal pályázatot hirdet. Az állás javadalmá: a körközségtől 400 kor. s az állampénztárból 600 kor. kézpénz. A bizonyítványokkal felszerelt kérvények folyó évi október hó 24-én délután 5 óráig adandó be. A választás Sata községházánál október 30-án délelőtt 9 órakor fog megejtenni.

Hazafias ünnepély. A gyári olv. egyesület 11-én délután, az aradi vértanúk emlékére sikerült ünnepélyt tartott. Az ünnepi beszédet Osváth Zoltán mondotta a föle megszokot magasan szárnyaló, s hazafiai érzelmektől áthatott a szivekig ható hangon, mit szünni nem akaró lelkesedéssel honorált a szép számú közönség. Kellemes szavalatokban is gyönyörködhetünk. Natter Vilma és Pap Dezső jól átértzett s igazi tanulmányra való előadásajkban. Az ének és zenekar úgy együttes, mint külön számaik kifogástalanok voltak. Nem értjük azonban azt, hogy közönségünk egy része még mindig nem tudja eléggé méltányolni az ily ünnepélyek jelentőségét és erkölcsi értékét mivel egész piczi gyermekeket visz oda magával, akik természetesen, nem érdekelvén őket a dolog, vagy dünyögnek vagy sirással iparkodnak magukat szórakoztatni, ez pedig hogy mily zavarólag hat az ünnepély komolyságára, de meg a közönségre is, eléggé tapasztalhattuk ez alkalommal is.

Portenger. Nagy a szárazság s ennek következtében nagy a por is némely községünkben is. Örömmel tapasztaljuk, hogy egyes polgárok túlteszik magukat a hagyományos szokásokon, s házaik előtt éppen a patakig összeseprik a port, szemetet. Természetes dolog, hogy a eredményt csak akkor mondhatnám sikeresebbnek ha példájukon bizzdulva, az összes háztulajdonosok, vagy lakók követnék a dicsőítő példát. De kérdjük nem rendelkeznek-e az illetékes hatóság? Mily más képe lenne, így az illetékeseknek, nem kellene a sétálni vágyóknak ki a Karu felé vágyik sétája után. Ház az egészség, szépség stb?...

A borkereskedelem bajai: Az idei bőséges szüret dacára a bortermelők és borkereskedők tele vannak panaszszal, mert a rendelkezésre álló nagyobb mennyiségek nem elnyeltek az uralkodó bajokat, hanem inkább növelték azokat. Különösen a kivitel elé gőrdül sok akadály, mert cégeink rendszertelenül folytatják az exportot és tevékenységük az árak rongálásában merül ki. Sok bajt okoz a hordók és borok beraktározására alkalmas helyiségek hiánya. Ezeket az anomáliákat ismeri a kormány is és keresi a módokat, a melyekkel egy a termelőkön, mint a kereskedőkön segíthetne. Ennek az igyekezetnek a folyamánya az a szerződéstervezet is, a melyet a kereskedelemügyi minisztérium a budapesti „Vinea” magyar bortermelési és borkereskedelmi rt-gal szándékozik megkötöni. Nem akarunk arra kiterjeszkedni, hogy melyek ennek a szerződéstervezetnek általánosságban az előnyei és hátrányai; de kóstálni kívánjuk, hogy az egyes borkereskedőknek és vidékeknek is olyan előnyöket biztosít, hogy az illetők önmaguk ellen vétkeznek, ha az így nekik kínálkozó kedvezményeket kinem használják. Nem akarjuk a „Vinea” szekerét tolni, de ha már a kormány ezt a társaságot szubvencionálja és ezzel szemben köteletségévé teszi, hogy a borok helyes beraktározására, szakszerű kezelésére és minél jobb eladására a termelőknek módot nyújtson, kár ezeket a módokat igénybe nem venni. Minden termelő vidék szőlőtulajdonosai jól teszik, ha összeállnak és a „Vinea” igyekeznek arra szorítani, hogy nekik azokat a bi-

zonyos olcsó kölcsönhordókat minél nagyobb számban rendelkezésükre bocsássa, hogy minél több és nagyobb borrhaktárakat létesítsen és boraik eladásánál közben járjon, amit állítólag jutalékmentesen tartozik megtenni.

Görvélykörös gyermekek. Szedjék a „Sirolin-Roche“-t. Ez a legjobb creosot-készítmény, melyet a gyermekek a legzivesebben szednek. Kitűnő hatással van az általános jóérzésre. Az orrsecretiók elmúlnak és a daganatok visszamennek. Jobban használ mint csukamájolaj és vas, melyekkel párhuzamosan is jó ideig használható. Kapható a gyógyszerárban.

Szoknyás hős. Bánszállás bányatelepen f. hó 11-én R. M. heves szóváltásba elegyedett. Ducsó Istvánnéval. Az aszonyok vitájába azonban beleszólt D. István is néhány szót be s vezetés után két arczúttal bizonyítá férfiúi erejét és crélyét, majd a földre teperte és 20 napi gyógyulást igénylő sérüléseket okozott rajta. A földön dulakodók közé belekerült M. J. is, aki csak jelentéktelen sérüléseket szenvedett. M. valamelyes célból a konyhába ment, D. után s ott heves jelenetek után úgy ellátták egymás baját, hogy D.-né az ózdi kórházba volt kénytelen sérüléseit kiheverni.

Kohóba dobott munkás. A trzinicei vasgyárban borzalmas baleset történt. Egy tizenöt éves munkásfiú az éjjelt egy ércel megrakott kocsiban töltötte; reggel a munkások eltolták a kocsit a kohóhoz s az ércet az égő kemencébe dobták. Csak későn veték észre, hogy az ércel együtt a fiút is bedobták a kohóba. A fiútt egy két másodperc alatt elégett. Egy másik munkás aki már tizenhat év óta annál a csónél van alkalmazva, amelyből a tüzes folyó érc kiömlik, oly közel állot a cső nyílásához, hogy a hirtelen kiömülő érc egészen elégette.

Anyakönyvi tudósító. Az elmúlt hét folyamán egy leány, egy fiú született. Meghalt; Katzburg Izrael kerületi rabbi 74 éves, Lorko Józsefné sz. Petőcky Julia 76 éves és Barta István 2 hónapos. Házasságot nem kötött senki.

A vaspiaacról. Az üzletmenetben nincs semmi változás, illetőleg a teljes üzletlenség tovább tart. Ennek dacára vagy talán éppen ezért a vasművek sugalmazott jelentései javulásáról beszélnek, így vélvén a vételkedvet némileg fölszithatni. De mert a legtöbb vasat fogyasztó ipar vállalatnak a waggon és hajógyarak kivételével alig van munkája és a vaskereskedések forgalma is csekély, nincs igazi szükséglet s így az ilyen animálást célzó híreszteléseknek nincs semmi hatása. A rúd vas és kereskedelmi lemezek forgalma mégis alig ha lesz kisebb a mult évnél, mert ezekből a cikkekből igen sok tavalyi megrendelés csak az idén, sőt a folyó év második felében került leszállításra így a gyarak vontatott szállítás módja arra készítette a kereskedőket és fogyasztókat, hogy készleteket halmozzanak fel. A fehérbádog fogyasztása sem éppen túlságosan gyöngé, mert ennek az árúnak alkalmas köre folyton növekszik. Rosszúl állnak azonban a drótszögverők, amelyeknek forgalma jóval mögötte marad a mult évinek és emelylek már közel egy éve nagyon gyengén kapják a megrendeléseket. E miatt gyárakban a készletek nagyon felhalmozódnak, amin úgy akarnak segíteni, hogy a vasnagykereskedőket szeretnék arra szorítani, hogy nagyobb mennyiségeket vegyenek raktárra. Erre a nagykereskedő cégek azonban kevés hajlandóságot mutatnak már csak azért is mert az ő még néhány héttel ezelőtt nagyon élénk raktári üzletük is megcsappant.

CSARNOK.

Krónika.

Ha az ember Velencében a *Porto di mare*-on végig sétál, minduntalan festői csoportokkal találkozhat, akik mandolint és gitárt pengetve sétálgatnak. Az idegent meglepi az a lépten-nyomon való muzsika. Aki azonban másodszor jár a szépséges laguna városban, annak a file kétfelé áll a sokféle barcarolától.

Hát aki egy éjszakát Granadában az Esplanade X Alfonsoon tölt. A szépséges spanyol donáknak ablakai alatt egymásba ütköznek az

ábrándos hidaglók és háborzongató tompa hangon cincogják a szerelmes románcokat.

Párisban a bulvárokon egymást éri a cigány-muzsika, fúvó zenekar. Moszkvában a szánccsörögők, Budapesten a villamosok, Bécsben pedig verklein csinálnak jellegzetes lármát, amelyek részint vonzóvá, másutt visszataszítóvá teszik e városokat.

Oh ha az idegen idetévedne Ózdra itt is hallana muzsikát, szépséges muzsikát. Van-e a mi főutcánknak párja Granadában, Szevillában, Velencében vagy a Lidon? Nincs. Aki belép az utcába azonnal édes bizsergést érez az idegeiben. Ezt a zene okozza. Boltokból, ablakokból, mindentűn hangok szűrődnek ki. Itt a Radetzky mars, amott Bob herceg ütemeire lép az ember önkénytelenül. Ezeket a bájos hangokat a gramofonok adják. Az embereknek az élete nagyon vig. Kuplák, keringők, polkák és operák feledtetik a gondokat és könnyűvé teszik a munkát.

A multkor egy egész délelőttöt töltöttem a főutcában és most leírom az élményeimet.

Amint a posta utca mellett elhaladtam önkénytelenül katonásan kezdtem lépkedni. Az egyik üzlethől a Rákóczi induló hangzott. Beléptem egy másik kereskedésbe, cigarettát venni. Kilenc krajcárért adtak 6 hölgy cigarettát és „Mért is szeretlek oly nagyon tégedet, zongora kísérettel” felirású gramofon lemezt hallgattam meg. Udvarolni voltam menendő. Befordultam hát a borbély üzletbe, hogy egy kissé rendbe hozzanak. Hát a fodrászsegéd egyik kezében habos tányérral, a másikban a borotváló vígan keringőzött. A gramofon Dunári valcert játszott. A vendégek félig megnyirva, félig megborotválva részint valcert, részint mazurt bosztont pörögtek.

Az óram reparatúrába volt s az ékszerész addig verklizte a „Ha nincs néki majd lesz néki” című dalt, míg kénytelen voltam két karika gyűrűt venni.

Ezzel észre is vettem, hogy a zene milyen jótékony hatással van a forgalomra és az üzleti életre. Akkor fogamzott meg bennem az eszem, hogy indimányozni fogom, hogy mely üzletekben és nyilvános helyeken, minő lemezeket volna jó játszani. Javaslatom a következő.

Balatomban a „Pikoló, pikoló cin cin”

A magyar vendéglőben: „Nem, nem, nem, nem megyünk”

A takarékbán: „Volt nekem két ökröm” (Elvitte az adó, a kamat.)

A pósta előtt déljtánonkint 1/3 kor: „Nyisd ki babám az ajtót.”

A „Botta palota” udvarán este 10 órakor amidőn az egy helyben álló automobil elkezd puffogni: „Csendes éj van nyugalomnak csendje”

A község is állithatna fel egy gramofont az utcán, amely a következőt játszaná: „Árok is van, gödör is van”.

HIRDETÉSEK.

Ajánlok első minőségű
darabos jó minőségű szenet
ózdí állomásra állítva
vagon vételnél mm.-ként 1 kor. 04 f.
Házhoz szállítva **10 métermázsza**
vételnél 5 napi előzetes bejelentéssel
13 korona 50 fillér.
FRIED BÉLA, ÓZD.

Mindentféle könyvnyomdai munkák a legizlésebb kivitelben, gyorsan, pontosan és lehetőleg jutányos árban készíttetnek
HERRMAN ISTVÁN KÖNYVNYOMDÁJÁBAN, ÓZD.

Hazai iparcikkek!

Megtekintésre ajánlom mindenkinek, mielőtt máshova fordulna, minden stíli butorral gazdagon felszerelt raktáramat. Tartok fa-, vas-, réz- és kárpitozott butort jó minőségben és olcsó áron. Kárpitos műhelyemben készülnek mindenféle e szakba vágó munkák, szalon- és angol garnitúrák. Nagy készletem van továbbá mindennemű legjobb szerkezetű varrógépekből, szobamángorlókból, koporsókból és egyéb émetkezési cikkekéből. — Épületfa, tűzifa, téglá, kő, cserép, cement és egyéb építkezési anyagok.

Eladásnál hitelt nyújtok igen előnyös részletfizetésre.

Az ANKER élet- és járadék biztosító társaság főügynöksége.

Weiner József Ózd, az állomás mellett.

Minden óra javítás csak 1 kor. 60 fillér három évi jótálással,

Van szerencsém Ózd és vidéke nagyérdemű közönségével tudni, hogy a **Vajner-féle házban**, Szántó Mór és társa férfi ruha üzlete mellett

ÓRÁS- ÉS ARANYMŰVES MŰHELYT NYITOTTAM

s ott elvállalok minden e szakmába vágó munkákat, javításokat a legrövidebb idő alatt a legolcsóbb árakon.

Raktáron tartok a legnagyobb választékban fali- és zsebórákat, 14 karatos fémjelzésű aranyból, ugyszintén optikai szereket a legjutányosabb áron, 3 évi jótálással. Grammofonok és külőféle műszerek javítását olcsón és gyorsan készítem. Régi arany és ezüst árúk nagy választékban. T. vevőimnek a legcsekélyebb vásárlásnál is teljesen ingyen egy kiváló finom kivitelű, saját arcképe után készült foto-email képpel szolgálom,

A nagyérdemű közönség szives látogatását kérve vagyok, alázatos szolgálója:

Pistynér J., órás és aranyműves Ózdon, Krompachon és Szepesváralján.

Ékszer és aranyeműk javítása azonnal eszközölve lesz.

Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy **Ózdon, a Jerem-féle ház udvarán** (a ref. templom mellett), a mai kor igényeinek teljesen megfelelő modern

Fényképészeti Műtermet

nyitottam. — Minden a fényképészet körébe tartozó munkát. ú. m. épületi-, csoport- és tájképeket; olaj, pasztel és eredeti bromezüst nagyításokat elvállalok, bevezetve a legújabb dolgokat pl. platin, matt stb. képeket s azokat a legtartósabb kivitelben, a legszolidabb árban készítem.

Minden törekvésem oda irányul, hogy a n. é. közönség becses támogatását kiérdemeljem.

Felvételeket naponként még borult, sőt esős időben is a legjobb sikerrel lehet eszközölni.

Midőn a t. közönség nagybecsű figyelmét felhívni bátorodom, ugyanakkor kérem, hogy megrendeléseivel szerencsétlenni sziveskedjék.

Tiszteletem nyilvánítása s kérelmem megújítása mellett vagyok kiváló tisztelettel

LUKÁCS BÉLA, fényképész,

Ékszer és óra-javítások pontosan eszközöltetnek 1 évi jótállás mellett.

Törvényszékieleg bejegyzett ÓRÁS ÉS ÉKSZERÉSZ CÉG ÓZDON

a volt szövetkezeti helyiségben
Nagy raktár mindenféle ékszerekből, arany, ezüst és china-ezüst árúkból, valódi schweici-, arany-, nickel- és acél gavallér-órákból, ingaórákból, menyasszonyi- és nászajándékokból a lehető legjutányosabb árak és jótállás mellett

Egy ébresztő óra 2 kor. 80 fillértől felfebb.

Egy nickel Roskopp-patent óra 5 korona.

Továbbá: **GRAMMOPONOK** és **LEMEZEK**, egy nagy, 27 cm. átmérőjű kitűnő, legújabb főtételű mindkét oldalán bejátszott lemez 4 korona,

Tisztelettel

GUTTMANN S. ÓZD.

LÁTSZEREKBŐL NAGY RAKTÁR!